ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*

PEOPLE'S ATTITUDES TOWARDS THE ADMINISTRATION OF SAENSUK MUNICIPALITY, MUEANG DISTRICT, CHONBURI PROVINCE

ภัทรา เวชสวรรค์

Pattara Vajsawan

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: pattara.vaj8@gmail.com

วันที่รับบทความ : 4 กันยายน 2568; วันแก้ไขบทความ 13 กันยายน 2568; วันตอบรับบทความ : 15 กันยายน 2568

Received 4 September 2025; Revised 13 September 2025; Accepted 15 September 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข และ 2) เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 46,628 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน ได้มาจากการคำนวณสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และโดยวิธีการเลือกโดยบังเอิญ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

Citation:

* ภัทรา เวชสวรรค์. (2568). ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(5), 976-991.

Pattara Vajsawan. (2025). People's Attitudes Towards The Administration Of Saensuk Municipality, Mueang District, Chonburi Province. Modern Academic Development And Promotion Journal, 3(5), 976-991.;

DOI: https://doi.org/10.

https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านการศึกษา และวัฒนธรรม รองลงมาคือ ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านงานสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านงานให้บริการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทัศนคติด้านบริการสาธารณะทางด้านสาธารณูปโภค ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทัศนคติของประชาชน, การบริหารงานเทศบาล, การมีส่วนร่วม, คุณภาพการบริการสาธารณะ, เทศบาลเมืองแสนสุข

Abstract

This research aimed to study 1) public attitudes toward the administration of Saensuk Municipality and 2) compare public attitudes toward the administration of Saensuk Municipality, Mueang District, Chonburi Province, classified by personal factors. This survey research utilized quantitative research methods. The population used in this study consisted of 46,628 residents of Saensuk Municipality, Mueang District, Chonburi Province. The sample size of 360 was derived from Taro Yamane's formula. The data collection tool consisted of a questionnaire using simple random sampling and accidental selection. Data were analyzed using percentages, means, and standard deviations. Hypothesis testing was performed using a one-way ANOVA.

The research results found that 1) people's attitudes towards the management of the Sansuke municipal government. Overall, the highest average level is the attitude towards public services in education and culture. Next is the public service attitude towards public health and the environment,

with public service attitude and the lowest average being public service attitude. 2) Compare people's attitudes towards the management of Saensuk city government. According to personal factors such as gender, age, marital status, education level, occupation, and monthly income, there is no difference in the management attitudes of people of different genders, ages, marital status, education level, occupation, and monthly income towards the city of Sangsuk.

Keywords: Public attitudes, municipal administration, participation, public service quality, Saensuk Municipality

บทนำ

เทศบาลเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปหนึ่งของไทย ตามหลักการกระจายอำนาจกล่าวคือราชการบริหารส่วนกลาง กระจายอำนาจไปให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอิสระที่จะดำเนินการปกครองตนเองภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด เป็นการปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย ระบบรัฐสภา เพราะเป็นการจำลองรูปแบบการปกครองประเทศมาใช้ในท้องถิ่น ปัจจุบันเทศบาลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ซึ่งได้กำหนดให้การจัดตั้ง การเปลี่ยนชื่อ การเปลี่ยนแปลงเขต หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาล ให้กระทำเป็นพระราชกฤษฎีกา เทศบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร เทศบาล มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย และความสะอาด สร้างและบำรุงถนน และท่าเรือ ดับเพลิงและกู้ภัยจัดการศึกษาให้บริการสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์แล้วรักษาวัฒนธรรมอันดีในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังอาจจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอื่น ๆ ได้ตามสมควร (วิรัช ถิรพันธุ์เมธี, 2539)

เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาล ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากแสนสุขเป็นที่ตั้งของชายหาดบางแสน ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุขสะท้อนถึงประสิทธิภาพและความสามารถในการให้บริการสาธารณะ ความคิดเห็นของ

ประชาชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถบ่งบอกถึงความสำเร็จหรือข้อบกพร่องของนโยบายที่นำมาใช้ ทั้งนี้ การศึกษาและวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนจะช่วยให้หน่วยงานสามารถพัฒนาแนวทางการบริหารงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ ประชาชนมีความคาดหวังต่อการบริหารงานของเทศบาลมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และการให้บริการภาครัฐที่มีคุณภาพ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (นฤมล ใจดี, 202)

จากบริบทดังกล่าว การศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อให้เข้าใจถึงความคิดเห็น ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2546) ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติ หมายถึง การประเมินความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของบุคคลความรู้สึกด้านอารมณ์และแนวโน้มการ ปฏิบัติที่มีผลต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Kotler, MMIII) หรือหมายถึงแนวโน้มของการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความคิดที่มีลักษณะแสดงความพอใจหรือไม่พอใจ (Etzel, Walker and Stanton, 2001) ทัศนคติเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อความเชื่อก็มีอิทธิพลต่อทัศนคติ

ชวนะ ภวภานนท์ (2547) ได้กล่าววว่า บุคคลสามารถ แสดงทัศนคติออกได้ 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกมีความรู้สึกอารมณ์จากสภาพจิตใจในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งทั้งหน่วยงาน องค์การ สถาบันและการดำเนินกิจการขององค์การและอื่น ๆ ทัศนคติเชิงบวก (Positive Attitude) ทำให้การปฏิบัติออกมาในทางบวก (Act Positively)

2. ทัศนคติเชิงลบ เป็นทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสียไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจอาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้ง เกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์การ สถาบันและการดำเนินการขององค์การและอื่น ๆ ทัศนคติเชิงลบ (Negative Attitude) ทำให้การปฏิบัติออกมาในเชิงลบ (Act Negative)

3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสวงความคิดเห็นเป็นเรื่องเป็นราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่งหรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร และอื่น ๆ โดยสิ้นเชิงจากแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติในด้านต่าง ๆ มาใช้ในการอธิบายเปรียบเทียบกรอบทัศนคติของผู้บริโภค

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ (2552) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งความพึงพอใจของผู้รับบริการจึงเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของผู้รับบริการต่อการบริการ อันเป็นผลมาจากการประเมินเปรียบเทียบสิ่งที่ลูกค้าได้รับในการบริการกับสิ่งที่ลูกค้าคาดหวังว่าจะได้รับจากการบริการ ซึ่งความรู้สึกนี้สามารถแปรเปลี่ยนได้หลายระดับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

พิมล เมฆสวัสดิ์ (2550) ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นในกระบวนการบริการระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการเป็นผลของการรับรู้และประเมินคุณภาพของการบริการ ในสิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังว่าควรจะได้รับและสิ่งที่ผู้รับบริการได้รับจริงในแต่ละสถานการณ์ซึ่งระดับความพึงพอใจอาจไม่คงที่ผันแปรไปตามช่วงเวลาที่แตกต่างกันได้ทั้งนี้ความพึงพอใจมีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านการรับรู้คุณภาพของผลิตภัณฑ์บริการ ผู้รับบริการจะรับรู้ว่าผลิตภัณฑ์บริการที่ได้รับมีลักษณะตามพันธะสัญญาของกิจการแต่ละประเภทตามที่ควรจะเป็นมากน้อยเพียงใด เช่น แขกที่เข้าพักในโรงแรมจะได้พักในห้องพักที่จองไว้ลูกค้าที่เข้าไปในภัตตาคารจะได้รับอาหารตามที่สั่ง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นบริการที่ผู้รับบริการควรจะได้รับตามลักษณะของการบริการแต่ละประเภท ซึ่งจะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าในสิ่งที่ลูกค้าต้องการ

2. องค์ประกอบด้านการรับรู้คุณภาพของการนำเสนอบริการ ผู้รับบริการจะรับรู้ว่าวิธีการนำเสนอบริการในกระบวนการบริการของผู้ให้บริการมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นความสะดวกในการเข้าถึงบริการ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้ให้บริการตามบทบาทหน้าที่และปฏิกิริยาการตอบสนองการบริการของผู้ให้บริการต่อผู้รับบริการ ในด้านความรับผิดชอบต่องานการใช้ภาษาสื่อความหมายและการปฏิบัติตนในการให้บริการ จะเห็นว่าความพึงพอใจเกิดจากการประเมินคุณค่าการรับรู้คุณภาพของการบริการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์บริการตามลักษณะของการบริการและกระบวนการนำเสนอบริการในวงจรของการให้บริการระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ซึ่งถ้าตรงกับสิ่งที่ผู้รับบริการมีความต้องการหรือตรงกับความคาดหวังที่มีอยู่หรือประสบการณ์ที่เคยได้รับบริการตามองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น ก็ย่อมจะนำมาซึ่งความพึงพอใจในบริการนั้น แต่หากเป็นไปในทางตรงกันข้ามสิ่งที่ผู้รับบริการได้รับจริงไม่ตรงกับการรับรู้ที่คาดหวังผู้รับบริการย่อมเกิดความไม่พึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์และ

การนำเสนอบริการได้จึงสามารถแสดงเป็นภาพองค์ประกอบของความพึงพอใจได้แนวทางการเสริมสร้างความพึงพอใจความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ผู้ดำเนินการจะต้องคำนึงถึงทั้งในฐานะผู้ให้บริการและจะต้องคาดคิดในฐานะของผู้รับบริการร่วมด้วย เพื่อที่จะสามารถส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในการบริการขึ้นได้โดยสามารถกระทำผ่านขั้นตอนต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่น

วุฒิสาร ตันไชย (2557) การบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น (Les Services Publics Lascaux) ได้แก่ บริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินการจัดทำ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Les Collectivities Locales) บริการสาธารณะที่ดำเนินการจัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท คือ บริการสาธารณะระดับชาติซึ่งมอบหมายให้องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดทำกับบริการสาธารณะซึ่งเป็นหน้าที่แท้ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ระดับ อันได้แก่ บริการสาธารณะระดับเทศบาล (Les Services Publics Communio) บริการสาธารณะระดับจังหวัด (Lesser vices Publics Département) และบริการสาธารณะระดับภาค (Les Services Publics Régionaux) โดยมีกฎหมายแบ่งแยกหน้าที่ และประเภทของบริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจะเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะซึ่งเป็นหน้าที่แท้ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. บริการสาธารณะทางด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ
2. บริการสาธารณะทางด้านงานสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม
3. บริการสาธารณะทางด้านการศึกษา และวัฒนธรรม
4. บริการสาธารณะทางด้านงานให้บริการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กานติมา วายลม (2562) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด และ 2) เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาล นครปากเกร็ด จำนวน 395 คน จากประชากรทั้งหมด 37,790 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสาธารณูปโภค การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณี 2 ตัวอย่าง (t-test independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากสุด คือ ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.22) รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับทัศนคติมาก ($\bar{X}$= 4.12) และน้อยที่สุด คือ ด้านสาธารณูปโภค อยู่ในระดับทัศนคติมาก ($\bar{X}$= 3.89) ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล นครปากเกร็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พิจารณาจากขอบเขตงาน และสามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

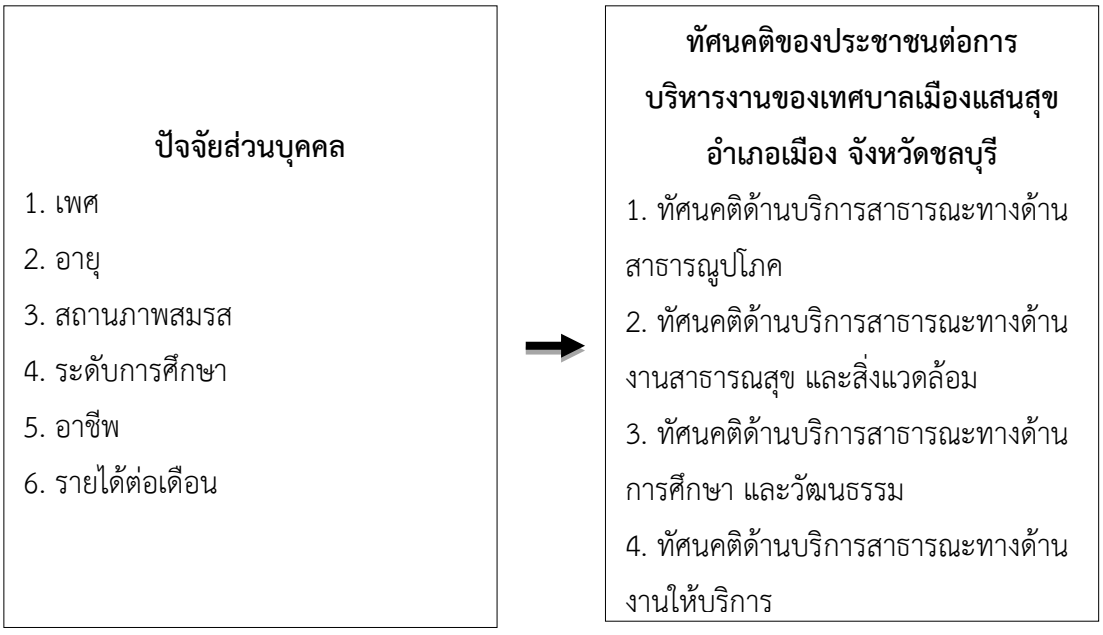

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 46,628 คน (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2566) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการคำนวณของ Yamane (ไพฑูรย์ โพธิสว่าง, 2565) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการเลือกโดยบังเอิญ (Accidental sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด จะเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด จะเป็นคำถามเกี่ยวกับระดับทัศนคติของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การสร้างเครื่องมือตามกำหนดกรอบแนวคิด และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค ได้เท่ากับ .933 การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีตามที่กำหนดไว้ในการทำวิจัย

4. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) 3) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 4) การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One–way ANOVA)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 56.39 มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 41.94 สถานภาพโสด จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 58.06 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 45.28 มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 109 คิดเป็นร้อยละ 30.28 มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 48.61

1. ผลการศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	ความเห็นหรือความรู้สึก			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ทัศนคติด้านบริการสาธารณะทางด้านสาธารณูปโภค	4.09	0.70	มาก	**4**
2. ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านงานสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	4.13	0.71		**2**
3. ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรม	4.20	0.64	มาก	**1**
4. ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านงานให้บริการ	4.10	0.69	มาก	**3**
รวม	**4.13**	**0.68**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.13 , SD = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ ทัศนคติบริการ

สาธารณะทางด้านการศึกษา และวัฒนธรรม ($\bar{x}$ = 4.20 , SD = 0.64) รองลงมาคือ ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านงานสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}$ = 4.13 , SD = 0.71) ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านงานให้บริการ ($\bar{x}$ = 4.10 , SD = 0.69) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทัศนคติด้านบริการสาธารณะทางด้านสาธารณูปโภค ($\bar{x}$ = 4.09 , SD = 0.70) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	2.07	1.04	1.78	0.190
ภายในกลุ่ม	257	207.78	0.58		
รวม	359	209.85			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	5	23.45	4.69	1.91	0.099
ภายในกลุ่ม	354	186.39	0.53		
รวม	359	209.85			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับ

ทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	23.07	7.69	0.66	0.**211**
ภายในกลุ่ม	356	186.77	0.53		
รวม	359	209.85			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพการสมรส โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	8.76	2.19	1.87	0.104
ภายในกลุ่ม	355	201.09	0.57		
รวม	359	209.85			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 6 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	5	18.89	3.78	1.01	0.183
ภายในกลุ่ม	354	190.95	0.54		
รวม	359	209.85			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 7 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	17.89	4.47	2.27	0.148
ภายในกลุ่ม	355	191.96	0.54		
รวม	359	209.85			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยเรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านการศึกษา และวัฒนธรรม รองลงมาคือ ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้าน

งานสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ทัศนคติบริการสาธารณะทางด้านงานให้บริการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทัศนคติด้านบริการสาธารณะทางด้านสาธารณูปโภค ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยหลายประการ เช่น การรับรู้ของประชาชนต่อคุณภาพการบริการ การเข้าถึงบริการที่มีความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละด้าน ซึ่งด้านการศึกษาวัฒนธรรมและสาธารณสุขมีการพัฒนาที่เห็นผลอย่างชัดเจน ทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีขึ้น ส่วนด้านสาธารณูปโภคอาจจะมีความท้าทายในการพัฒนาระบบและการให้บริการที่ยังไม่ทั่วถึงหรือยังมีปัญหาในการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เพียงพอในบางพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของกานติมา วายลม (2562) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยเหล่านี้อาจไม่ได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการรับรู้หรือความพึงพอใจในบริการของเทศบาล เนื่องจากประชาชนทุกกลุ่มอาจได้รับประสบการณ์การบริการที่คล้ายคลึงกันจากเทศบาล ทำให้ทัศนคติที่เกิดขึ้นมีลักษณะเดียวกัน หรือความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลไม่ได้มีอิทธิพลมากพอที่จะทำให้เกิดความแตกต่างที่สำคัญในทัศนคติของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกานติมา วายลม (2562) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1.1 การพัฒนาการให้บริการด้านสาธารณูปโภค จากผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติด้านบริการสาธารณะทางด้านสาธารณูปโภคมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เทศบาล

ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ระบบขนส่งมวลชน และระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้บริการที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น 1.2 การส่งเสริมบริการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม แม้ว่าด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมจะได้รับการประเมินในระดับสูง แต่เทศบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบสาธารณสุขในชุมชน การจัดการขยะ และการรักษาความสะอาดของพื้นที่สาธารณะ เพื่อรักษาระดับความพึงพอใจของประชาชน 1.3 การเพิ่มช่องทางการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล ผ่านเวทีประชาคม แอปพลิเคชัน หรือช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนมีบทบาทในการพัฒนาเมือง **2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ** 2.1 การให้บริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ควรปรับปรุงกระบวนการให้บริการของเทศบาลให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบออนไลน์ในการติดต่อราชการหรือแอปพลิเคชันสำหรับรับเรื่องร้องเรียนและข้อเสนอแนะ 2.2 การพัฒนาโครงการด้านการศึกษาและวัฒนธรรม เนื่องจากประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการด้านการศึกษาและวัฒนธรรม เทศบาลควรจัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมและโครงการด้านการศึกษาที่เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม เช่น กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชน หรือโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่น 2.3 การพัฒนานโยบายที่ครอบคลุมกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม แม้ว่าผลการศึกษาจะพบว่าเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนไม่มีผลต่อทัศนคติของประชาชน แต่เทศบาลควรคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของแต่ละกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ และกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้การพัฒนาเมืองเป็นไปอย่างทั่วถึงและยั่งยืน **3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต** 3.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อทัศนคติของประชาชน เช่น ความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ 3.2 ควรศึกษาทัศนคติของประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารงานของเทศบาลแต่ละแห่ง และหาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) มาปรับใช้ 3.3 ควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับมุมมองของประชาชนที่อาจไม่สามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว

เอกสารอ้างอิง

เกษฎา ผาทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ชวนะ ภวภานนท์. (2547). *การสร้างบุคลิกภาพของยี่ห้อต่างชาติในรัสเซีย.* ประชาชาติธุรกิจ, 14-16 ตุลาคม.

เทศบาลเมืองแสนสุข, (2566). *เทศบาลเมืองแสนสุข: ข้อมูลเทศบาลเมืองแสนสุข.* เรียกใช้เมื่อ 10 กันยายน 2566 จาก https://www.hfocus.org/content/2023/08/28287

ประภัสสร ปรี่เอี่ยม และธรรมนูญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49* (1 พฤษภาคม 2562).

พระสถาพร ปุณฺณนนฺโท (รำจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 16-31.

พระสุดรักษ์ วิสุทฺโธ และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชนในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(2), 8-13

ไพฑูรย์ โพธิสว่าง. (2565). *การทำวิจัยทางสังคม หลักการปฏิบัติวิธีปฏิบัติและสถิติ.* ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎกำ 2500*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helpgiving practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis.* New York: Harper & Row.